

SKRIFTETAL PÅ SKÄRTORSDAGEN 21/3 1940

I GAMLEBY KYRKA.

TEXT: FÖRSTA AKTEN, ANDRA STYCKET.

PSALMER: 187:1-4, 94:-, 189: ff, 95:4-7.

I Faderns och Sonens och den Helige Andes namn. Amen.

Låt oss bedja!

Herre Kristus;

Nu i nåd på oss du tänker (i originalet "Då" istället för "Nu")

Och ett testamente gör

Det oss heligt hålla bör:

Uti vin ditt blod du skänker,

Din lekamen uti bröd,

Oss till styrka i vår nöd.

Giv när du oss vill bespisa

Dig till hågkomst, som du bjöd,

Vi förkunna må din död,

Det är med vår vandel visa,

Hur din död oss kraft beskär

Till att leva som du lärt. Amen. (Sv. Ps. 80:5-6)

Text: Första akten, andra stycket.

Saliga äro de som höra Guds ord och gömma det.

Gemenskapens måltid - det är vad våra hjärtan i denna skärtorsdagskväll åstunda. Kring den heliga Nattvarden som Gemenskapens högtid vill vi samla vår bön och vår tanke.

Vår Herre och Mästare gick in i arvet från fäderna, då han samlade sina lärjungar kring påskalammsmåltiden, som firats släkte efter släkte som en tacksägelse för befrielsen ur Egypten. Och sedan dess, sedan den första skärtorsdagen har vår heliga nattvard firats sekel efter sekel som en kristen gudstjänst. När vi tar emot brödet och vinet, gå vi in i en gemenskap, som sträcker sig över århundraden bakåt: våra föräldrar och deras föräldrar, som nu lämnat jorden, ha böjt knä vid altaren i Sveriges kyrka och med förtröstan på syndernas Förlåtare hört samma ord uttalas, som vi nu snart skola höra uttalas, var och en av oss för sig: Kristi lekamen, Kristi blod - för dig.

När Frälsaren satte sig till bords med de 12, var hans tanke redan i himmelen. "Jag skall icke mer fira denna högtid, förrän den kommer till fullbordan i Guds rike". Vi försöka på olika sätt att i fattiga ord beskriva den verklighet, som ligger på andra sidan dödens gräns. Skriften själv lär oss att kläda våra tankar om det himmelska livet i måltidens bild: "Många skola komma från öster och väster och sitta till bords med Abraham, Isak och Jakob i Guds rike", säger vår Frälsare. Så är vår heliga nattvard, som vi i kväll begå, icke endast en gemenskap bakåt med våra kära, som i jordens helgedomar under sin levnads dagar undfått altarets sakrament. De delta nu i den stora Nattvarden i Himmelen. Och när vi knäböja vid altaret, gå vi in i en levande gemenskap nu med de bortgångna, som lämnat denna dunkla värld och nu se ansikte mot ansikte. De äro oss nära, delta med oss i den måltid, som enar himmel och jord.

Men gemenskapen sträcker sig också ut över världen. I denna stund är det skärtorsdagskväll och nattvard i många folk och länder på vår jord. Samtidigt som vi mottaga brödet och vinet, få våra bröder och systrar i tron samma gåva, kanske i ett folk, där kristen tro jagas och förföljes, där bebyggelsen till Kristus verkligen blivit en bebyggelse till hans död. Med alla dessa kristtrogna i vår blödande värld spännes genom nattvardens sammanhållande band en oslitlig gemenskap av förbön och tacksägelse.

Men den fasta och orubbliga grunden till all denna gemenskap - bakåt i tiden med våra fäder, uppåt mot himmelen med den livsjungande församlingen och utåt i världen med de lidande bebyggande idag - den orubbliga och fasta grunden till denna gemenskap är icke vår egen fromhet och rättfärdighet. Grunden är Guds frälsning utan vår förskyllan och värdighet. Grunden är Kristus, som led korsets och smälekens död för att uppstå och evigt leva som Förbarmare och Förlåtare och Frälsare i all vår synd och all vår nöd. Grunden är gemenskapen med Gud.

Gemenskapen med Gud har ett hinder, som ingen människa i världen kan rubba: synden. Gud ensam är syndens Herre. Det kostade honom Sonens blod och död att nedslå det ondas makt och besegra fruktan, som höll oss i sin fångenskap. Men

Till ende Sonen sade han:
Jag måste mig förbarma.
Far ned uti det syndaland
Och lös de fångar arma!

Sin Fader Sonen lydig var,
Kom till mig här på jorden,
I mänskligheten uppenbar,
Är han min broder vorden. (Delar av v. 4-5 i Sv.Ps. 37)

När Frälsaren bröt brödet, var detta en bild av hur hans egen kropp skulle sönderbrytas i korslidandets vanda. När han såg kalken med dess röda vin, blev detta en bild av hur hans eget blod skulle utgjutas genom krigsmännens spikar och den romerska makten spjut. Och så gav han sina trogna åminnelseens måltid i arv, för att deras hjärtan aldrig skulle tvivla om evangeliet, aldrig skulle misströsta om den frälsande kraften i hans död: "detta är utgjutet, utgivet till syndernas förlåtelse". Här ligger nattvardens djupaste gåva förborgad: Syndernas förlåtelse. Det är sant, att syndernas förlåtelse är oss given i tron på Ordet och Kristus. Men vår Frälsare vet, hur trögt och modlöst vårt hjärta är till att tro, att synden är förlåten. Vi har så svårt att ta åt oss Ordet, när det gäller vår egen bestämda synd, som kanske är gömd för människors blickar men som plågar vårt samvete och ständigt sysselsätter vår tanke. Därför har Gud givit oss ett synligt ord, ett ord, som är klätt i yttre ting, i bröd och vin. Och det är ett ord, som gives var och en av oss enskilt: för var och en ensam stannar Frälsaren och säger: Detta är min lekamen, utgiven för dig; detta är mitt blod, utgjutet för dig. Just din synd är det, som är förlåten, icke bara synden i all allmänhet.

I förlåtelsen borttages hindret, som står i vägen för gemenskapen med Gud, nämligen synden. Och Guds förlåtelse är den enda vägen i hela världen och i all evighet att få det hindret borttaget. När du tar emot förlåtelsen budskap i tro, då skådar du in i Guds ansikte utan att se det fördolt och täckt av lagen (kravet) och vreden. Då är Gud din barmhärtige Fader, och du är hans barn. Då är Kristus, Guds avbild, dig nära, med sitt oryggliga evangelium, som du har att tro - mot allt vad världen säger, ja, emot det egna hjärtats anklagelser. "Ty om vårt hjärta anklagar oss, så är Gud större än vårt hjärta och vet allt." I tron, som griper om förlåtelseens ord, röjes både

din synd och världens domar ur vägen, och Gud själv säger sitt ord, som ingen makt på jorden kan bringa att skada; han säger det genom sin Son, vår Frälsare: "Var vid gott mod, min son,(min syster), dina synder förlåtas dig." (Detta stycke är överstruket vid en senare användning i Valdemarsvik, se nedan. Följande mening utgör brygga i den senare varianten) (Så borttages hindret för gemenskapen med Gud, så utplånas synden.) Då är gemenskapen med Gud återställd genom Kristus. På denna gemenskap, som är ingenting annat än Guds nåd, ha alla de trogna byggt, som före oss undfått altarets sakrament i kyrkans famn. I förtröstan på denna Guds gemenskap med oss ha våra kära avsomnat i döden, de som nu från sin himmelska nattvardssal delta med oss i gemenskapens måltid. I orubblig bekännelse av samma Guds nådefulla gemenskap med människors barn strida nu de blödande kyrkorna i vår söndersargade värld, de som nu i kväll på olika orter i vår världsdel samlas till nattvardsgudstjänst och med vilka vi äro sammanslutna i trons gemenskap. Gemenskapen med Gud av oförskyllid nåd är grunden för denna rika och levande gemenskap i tiden och rummet.

Men det betyder även att vi som här samlas i Gamleby (Valdemarsvik) kyrka, ha gemenskap inbördes. Förlåtelsen från Gud gör oss villiga att av hjärtat förlåta varandra. Endast som syndare kunna vi veta, vad sann gemenskap mellan människor inbördes är. Tror jag mig vara felfri, så blir jag ensam och fattig. Ser jag min synd, så blir jag fri från att endast klaga över andras fel: jag får nog med mina egna. Redan detta är ett steg på väg mot det sanna syskonsinnet. Men får jag så också min synd förlåten, av barmhärtighet allena, då blir jag villig att själv förlåta och att be andra om förlåtelse. Detta är inbördes gemenskap. Gemenskap är förlåtelse. Så må vi i allvarlig självprövning stanna inför nattvardens krav på oss: kravet att vi villigt skola förlåta varandra, såsom Gud i Kristus har förlåtit oss. Gemenskapen med Gud vill skapa gemenskap mellan människor. Måtte vi alla med fruktan och bävan taga denna sanning åt oss! Frukta icke din synd, den är förlåten! Men frukta att du själv måhända skall visa dig ha svårt att glömma andras synd - den skall också vara förlåten, av Gud och av människor. När vi nu vända oss till Gud i syndabekännelsens ord, så vill vi göra det med en bön brinnande i våra hjärtan, den bönen som vår Herre och Frälsare själv har lärt oss: "Fader, förlåt oss våra skulder, såsom vi ock förlåta dem oss skyldiga äro..."

Låt oss gemensamt bekänna vår synd och skuld...

Kollekten i dag är anslagen
till Svenska kyrkans gämnas-
värdshytzelns verksamhet
i hemlandet [cirkulär]
Postbudium.

Till sikt: All niels Lund...
[h. - b.].

[Kungörelsen efter kungens slut.]

1940 Skärband. 2 1/3 kl. 5 Skriftebok

Ps.: 187:1-4; 94:188:1 ff.; 499:1-3. 95:4

[Fad. 2 och Son.: 1 o. 2. Hel. kyrkans. Pres.
Huru fröjelse? ^{Det är trogen!}
Men, vad gör vi oss den tanken

Och ett testamentet gör,

Les oss heligt bálle bön:

Uti vi ditt blod du skänker,

Lev lekamen uti tröst,

Och till styrka i vår nöd.

Giv när du oss vill besöka

Dig till tröst, när du bön,

1)
Vi förkunnar när du död,
Det är med vår vandel oss,
När du död oss kraft beprövat
Till att leva som du L. t. H. m.
Första akt, andra st.

Såliga äro de som tvära Guds ord
och gömma det.

Gemenskapens måltid
- det är vad våra hjärtan i den-
nor skärtsord. - tv. äskunda. Kring
den heliges Hattvarden. 2. Gemenska-
pens högtid vill vi samla vår
bön och vår tanke.

Vår Herre och Mästare
gick vi i arvet från fäderna, o.
han samlade oss lärjungar kring
skärlammensmåltiden, som firats
i skälet efter skälet som en fast-
regel för beprövare uti Gudsorden.
Den sedan dess har varit heliga

naturlig firats i sked efter sked
i en kristen gudstjänst.

4)

Värld och ~~med~~ de ansikte mot
ansikte. De äro oss nära, del-
ta med oss i den mottid,
som svar himmel och jord.

Men gemenskapen
sträcker sig baktill till oss i
den. I denna ~~stund~~ stund är det
skärningspunkten och närheten
i många folk och ^{länder} ~~ständer~~ på
~~den~~ världens ~~stund~~. Samtidigt
som vi mottaga brödet och
vins, så äro brödet och
nystrar i tron sammna gäve,
kenste i ett folk, där kristen
tro sägas och förkyles, där
bekännelsen till Kristus verk-
ligen blivit en bekännelse
till hans död. Med alla
dessa kristnagna i vår blö-
dande värld spännes ge-
nom nattvardens sam-

5)

manhållande band en orol-
lig gemenskap av förlov och
fackrägelre.

Men den fasta och
orubbliga grunden till denna
gemenskap - bakåt i tiden
med våra fäder, uppsätt mot
himmel med den lov-
tyngande församlingen och
intat i världen med de
lidande bekännarna idag -
- den fasta och orubbliga

grunden till denna gemen-
skap är inte vår egen för-
het och rättfärdighet. Gem-
den är Guds frälsning utan
vår förkyllan och världig-
het. Grunden är Kristus, som
led korsets och snätekens
död för att uppsätta och eriga
leva som Förbarnare och

Förlätare och Frälsare i all
 vår synd och ^{och} ~~all~~ ^{vår} ~~ställe~~.
 Grundsten är gemenskapen
 med Gud.

Gemenskapen med
 Gud har ett hinder, som
 ingen människa i världen
 kan rubba: synden. Gud en-
 som är syndens Herre. Det
 kostade honom Sönens blod
 och död att undslå oss om-
 das makt och beröja oss
^{fruktans} ~~fruktans~~ stora, som höll oss i sin fång-
 skap. Men

Till ende Söner öade han:

För måste mig frälsarna.

För med uti det syndalans

Och lös de fångar arna!

Sin Fädel Söner lydig var,

Nom till mig här på jorden,

I mänskligheten uppenbar,
 Är han min broder vorden.

När Frälsaren bröt brödet,
 var detta en bild av hur hans

egen kropp skulle vorden brytas

i korslidandets väder. När

han rög kalken med dess rö-

da vin, blev detta en bild

av hur hans eget blod skulle

utgjutas genom krigsmän-

ners spikar och den romerske

vaktens spjut. Och så gav

han sin frälsare anmännens

måttid i arv, för att deras

ljus inte aldrig skulle förlo-

sa evangeliet, aldrig skulle

missbröta om den frälsan-

de kraften i hans död:

"detta är utgjutet, utgjutet

till syndarnas frälselse".

Här ligger nahtarens öje-

ASTE GÅRA FÖRBORGAD: SYN-
 DERNAS FÄRLÄTELSE. Det är sant,
 att syndarnas förlätlelse är
 oss given i HON JOO ORDET
 OCH KRISTUS. Men var FÄRLÄ-
 DARE VET, hur trögt och mod-
 LÖST VÄRT HJÄRTA ÄR TIE ATT
 TRO, att synden är förläten.
 Vi har då VÄRT ATT TA UT OSS
 ORDET, när det gäller vår egen
 bestående synd, som kanske
 är gömd för människors bli-
 kar men som plågar vårt
 samvete och ständigt symel-
 nitter vår farkte. Så förklarar
 Gud givit oss ett synligt ord,
 ett ord, som är klätt i
 yttre ting, i bröd och
 vin. Och det är ett ord,
 som givits oss och en av-
 oss besökligt: för var och

en ensam stannar Träba-
 ren och säger: Detta är
 min bekänne, utgiven för
 dig; detta är mitt blod,
 utgjutet för dig. Just din
 synd är det, som är för-
 läten, icke bara syn-
 den i ^{med Gud, så att} allmänhet. <sup>Se brytningen. Förd-
 ret för gemenskapen.</sup> I förlåtelsen för-
 tages hindret, som står i
 vägen för gemenskapen med
 Gud, näml. synden. Och
 Guds förlätlelse är den en-
 da vägen i hela världen
 och i all evighet att få
 det hindret bortlagas. När
 du har en förlätlens
 budskap i trö, då skäddar
 du ut i Guds avsikt utan
 att se det förbott och lätts
 av lagen och vreden. ^{kräver}

10)

är Gud din barmhärtige
Fader, och du är hans barn.
Lå är Kristus, Guds avbild,
dig nära, med sitt tryggliga
öga evangelium, som du
har ett tro - och allt
vad världen säger, ja, smitt
des egna hjärtats ankla-
gelser. "Ty om vårt hjär-
ta anklagar oss, så är
Gud större än vårt hjär-
ta och vet allt." Tro
som griper om förlåtelsens
ord, röjes både din synd
och världens domar ur
vågen, och Gud själv vä-
ger sitt ord, och viger
makt på jorden till bring-
a skaka; han säger oss
genom sin Son, vår frä-
lsare: "Var vid gott med,

11)

men som dessa syndar för-
lätas dig." Lå är gemen-
skapen med Gud återställd
genom Kristus. På denna
gemenskap, som är nigen-
ting annat än Guds nåd,
ha alla de trogna byggt,
som före oss utfört altar-
rets sakrament; kyrkans
samm. I präbostan på den
na Guds gemenskap med oss
ha våra kära avsonnat
i döden, de som nu från
ni himmelns nattvardstal
delta med oss i gemenska-
pens måltid. I armbågig
bekänneelse av samma Guds
nådefulla gemenskap med
människors barn strida nu
de blodande kyrkorna i
vår universergode värld,

de som nu i kväll på olika
orter i vår världsdelt sam-
las till nattvardsguden-
gåst och med vilka vi
färdammenslutna i tros-
gemenskap. Gemenskapen
med Gud är oförstörd vid
är grunden för all renna-
rika och levande gemen-
skap i tiden och framtiden.

Men det betyder
även att vi som här samlas
i ^{Världsgemenskapen} ~~kyrkan~~ kyrkan, ha ge-
menskap med äldres. Förlätlig-
het från Gud gör oss villiga
att av hjärtat förlåta var-
andra. Endast som syndare
kunna vi veta, vad sam-
gemenskaps mellan män-
iskor innebär är. Tror
jag mig vara jelfri, så

blir jag ensam och fattig. Ser
jag min synd, så blir jag
fri från att endast klaga
över andras fel: jag får
nog med mina egna. Re-
dan detta är ett steg på
vägen mot det sanna sy-
konsumet. Men får jag då
också min synd förlåten,
av barmhärtighets allena
då blir jag villig att själv
förlåta och att be and-
ra om förlåtelse. Detta
är närades gemenskap.
Gemenskap är förlåtelse.
Så må vi i allvarig själ-
prövning stanna inför att
vardens krav på oss: kra-
vet att vi villigt skola
förlåta varandra, när
Gud i Kristus har för-

med
 Lättit oss. Gemenskapen ~~för~~
 Gud vill skapa gemenskap
 mellan människor. Mätte
 vi alla med fruktan och
 bärren laga denna sam-
 ning åt oss! Frukta inte
 din synd, den är förläten!
 Men frukta att du själv
 måhända skall visa dig
 ha värt att glömmas und-
 ras ^{syns} ~~den~~ skull också va-
 ra förläten, av Gud och
 av människor. När vi nu
 vända oss till Gud i syndabe-
 kamelsans ord, så vill vi göra
 det med en bön brunnande
 i våra hjärtan, den bön
 som vår Herre och Frälsare
 själv har lärt oss: "Fader,
 förlåt oss våra skulder, för
 som vede vi förläta dem

oss skyldiga äro... "

mensant bekänna - var Gud och...
 Pred. v. Högm. S. by k. Långfre-
 dag 40. 15:te akt. 22/3.

Psalmer: 79:1-2; 92:1-5; 94:89:1-4;
 76:8.

I Jesu, vår Frälsares, namn. ~~För~~
 Nåd vare med eder och frid. av
 Gud, vår Fader, och Herrens Jesus
 Kristus. Amen.
 5:te akten.

Herre, vi bebjuda dig, att du ville skriva
 denna ord i våra hjärtan.

[Den 5:te akten ställer den
 förbränsade Barnhärtigheters
 Majstat för våra ögon. Vi se
 vår Frälsare utlämnad åt den
 -människa råkheten utan gränser,
 vi se honom som en förbränsad

med
låt oss: Gemenskapen ~~för~~
Gud vill skapa gemenskap
mellan människor. Mätte
vi alla med fruktan och
bävan säga denna sanning
åt oss! Frukta inte
din synd, den är förläten!
Men frukta att din själ
utvända skall visa dig
att varit att glömma und-
rast ^{synd} den skall också vä-
ra förläten, av Gud och
av människor. När vi nu
vända oss till Gud i syndabe-
kamelsens ord, vi vill vi göra
det med en bön brunnande
i våra hjärtan, den bönen
som var Herrens och Frälsarens
själ har lärt oss: "Fader,
förlåt oss våra skulder, vi
som vet vi förlåta den